

**ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального
Класичного приватного університету»**

Комп'ютерні технології в юридичній діяльності

ПРОГРАМА

**нормативної навчальної дисципліни
підготовки молодшого спеціаліста**

спеціальності 5.03040101 «Правознавство»

(Шифр за ОПП ФП 5)

**Кіровоград
2016 рік**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Равська Л. В.

Обговорено та рекомендовано до видання науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

_____ 20__ року, Протокол № _____

© ПВНЗ «КІДМУ КПУ», 2016 рік

© Равська Л.В., 2016 рік

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Комп'ютерні технології в юридичній діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста спеціальності 5.03040101 «Правознавство».

Предметом вивчення дисципліни є вивчення сучасних інформаційних технологій та можливостей їх застосування в юридичній діяльності, а також процеси взаємодії права й інформатики.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліні «Комп'ютерні технології в юридичній діяльності» передуює вивчення дисципліни «Інформатика та комп'ютерна техніка».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. «Правова інформатика. Застосування програм пакету MICROSOFT OFFICE».
2. «Захист комп'ютерної інформації. Комп'ютерні технології в юридичній діяльності»

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Комп'ютерні технології в юридичній діяльності» є формування у студентів-юристів теоретичних знань і практичних навичок ефективного застосування комп'ютерних і інформаційних технологій у своїй майбутній професійній діяльності через уміле використання електронних документів та мережних ресурсів, електронних джерел навчання, офісного програмного забезпечення, мережних технологій і спеціалізованих програмних пакетів і баз даних правового призначення.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Комп'ютерні технології в юридичній діяльності» є отримання студентами навичок користування комп'ютерною технікою і сучасними прикладними програмами, що в кінцевому результаті сприятиме професійній адаптації в сучасному інформаційному просторі.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: зміст понять права інформація та права інформатика, базові комп'ютерні технології підготовки і транспортування правових документів, можливості використання пакета Microsoft Office для створення та аналізу юридичних документів підвищеної складності, основи захисту комп'ютерної інформації, у тому числі з використанням методів стеганографії, технічні та юридичні аспекти електронного цифрового підпису, законодавчі акти, які регулюють електронний документообіг; організацію та прийоми пошуку інформації у загальноправових базах даних; основи використання комп'ютерних технологій у нотаріальній діяльності, цивільному, кримінальному та адміністративному судочинстві; методи пошуку інформації у бібліотечних системах; принципи доступу до інформації у локальних і глобальній

комп'ютерних мережах; перспективні напрями розвитку інформаційних технологій у правознавстві;

вміти: використовувати MS Word для створення юридичних документів підвищеної складності; здійснювати вибір, аналіз, групування та узагальнення даних із використанням зведених таблиць, списків і баз даних табличного процесора MS Excel, використовувати цей процесор для статистичної обробки даних і прогнозування; організувати захист інформації на комп'ютері й у локальній мережі засобами операційної системи та спеціальних програм кодування та приховування інформації; сканувати та розпізнавати дані, представлені на паперових носіях; застосовувати програмні засоби для створення електронного цифрового підпису і перевірки дійсності підписів на отриманих документах; виконувати пошук нормативних документів у загальноправових базах даних і державних реєстрах України; створювати електронні презентації; організовувати пошук інформації у глобальній мережі Internet.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 162 години 4,5 кредити ECTS.

2.1 熊 ii · · 鳳 韜 麟 · 涪 糲 軍 錚 蕩 韵 湜

Змістовний модуль 1. «マ · 糲 汁 ウ 熊 ii · · · · 又 魂 · 糲 漸 · 鯨 · · · · · MICROSOFT OFFICE».

Тема 1 Правова інформація та правова інформатика

Інтеграція права й інформатики: прикладний та змістовний аспекти. Правова інформатика. Поняття “правова інформація”, її законодавче визначення. Математичні моделі та комп'ютерні технології в юридичній діяльності. Поняття моделі. Інформаційно-пошукові, експертні, прийняття рішень, кваліфікації злочинів та інші моделі. Національна програма правової освіти населення. Мета програми. Використання мережних технологій, електронних правових баз даних, дистанційної освіти тощо. Інформаційні системи державно-правового характеру. Визначення системи. Основні характеристики та властивості. Кримінальна юстиція як система.

Тема 2. Комп'ютерні технології у підготовці і транспортуванні юридичних документів

Інформаційний обмін. Поняття документообігу. Сучасні підходи до автоматизації документообігу. Засоби автоматизації офісної діяльності. Автоматизовані системи контролю виконання документів. Системи керування електронними документами. Огляд сучасних систем електронного документообігу.

Правове регулювання сфери інформаційних документних відносин. Вимоги до систем. Створення юридичних документів. Характеристика пакета Microsoft Office. Особливості пакета. Склад пакета та стисла характеристика основних додатків: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Access,

персональний комунікатор Outlook, Microsoft Power Point. Додаткові утиліти пакета. Системи зв'язаних документів різних типів.

Тема 3. Застосування програм пакета Microsoft Office. Використання Microsoft Word для створення змістовно-структурованих правових документів

Створення та заповнення анкет. Форма. Види форм. Створення форми. Панель інструментів форми. Текстові поля. Типи полів. Вставка полів. Настроювання властивостей поля. Поля зі списками. Прапорці. Додавання підказувань. Границі та тіні. Захист електронної форми від змін. Створення Web-форми. Друк форми. Внутрішнє та зовнішнє гіперпосилання. Комбіноване гіперпосилання.

Масові розсилки і злиття документів. Створення бланків і листів. Головний документ. Побудова джерела даних. Панель інструментів Слияние. Створення списку одержувачів. Створення і редагування бази даних джерела злиття. Розміщення полів даних у головному документі. Поля з відбором записів. Перевірка параметрів злиття. Виявлення помилок. Завершення злиття. Збереження і друк листів. Створення каталогів імен, адрес та інших відомостей. Налаштування і відображення каталогів. Конверти і наклейки. Створення, налаштування і друк конвертів і наклеювання для групової розсилки.

Тема 4. Аналіз та обробка правових даних у Excel

Створення і редагування таблиць. Масиви та формули масивів. Робота з масивами. Вибір і аналіз даних у списках і базах даних. Діапазон бази даних. Діапазон критеріїв. Діапазон для вивільнення. Правила завдання критеріїв. Відбір за обчислювальним критерієм. Прогнозування в Excel. Аналіз тенденцій.

Відображення даних у вигляді графіків та діаграм. Аналіз і узагальнення даних за допомогою зведених таблиць. Підготовка вихідних даних. Майстер зведених таблиць. Створення структури зведеної таблиці. Формування звітів із необхідними параметрами. Групування даних. Засоби статистичної обробки даних MS Excel. Статистичні характеристики випадкових величин та їх обчислення. Підсумкова статистика. Середнє. Стандартна помилка. Медіана. Мода. Дисперсія. Експонента та ін.

Змістовний модуль 2. «Захист комп'ютерної інформації. Комп'ютерні технології в юридичній діяльності»

Тема 5. Основи захисту комп'ютерної інформації

Загальне уявлення про інформаційну безпеку. Кримінальна відповідальність за порушення інформаційної безпеки. Основні види порушення інформаційної безпеки. Постулати захисту даних. Рівні захисту – правовий, організаційний, технічний. Види загроз для комп'ютерної інформації. Загроза віддаленого адміністрування. Загроза активного змісту. Загроза перехоплення чи підміни даних на шляхах транспортування. Загроза втручання в особисте життя. Загроза постачання даних неприйняттого змісту. Засоби протидії загрозам комп'ютерній інформації. Криптографічний захист

інформації. Програми кодування та декодування даних. Закон України “Про захист персональних даних”. Прихована передача інформації. Методи стеганографії. Поняття про комп’ютерні злочини. Визначення, аналіз і фіксація слідів комп’ютерних злочинів.

Тема 6. Технічне та юридичне забезпечення використання електронного підпису

Електронний бізнес та електронна комерція. Поняття “електронний документ”. Закон України “Про електронний документ та електронний документообіг”. Поняття “електронний цифровий підпис” (ЕЦП). Симетричні та несиметричні методи шифрування. Поняття “дайджест-повідомлення”. Поняття криптостійкості засобів ЕЦП. Організаційне забезпечення ЕЦП. Закон України “Про електронний цифровий підпис”. Міжнародне визнання електронного підпису.

Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення законотворчої, правозастосовної та правоосвітньої діяльності

Комп’ютерна мережа Верховної Ради України. Призначення та основні принципи побудови інтегрованої системи інформаційно-аналітичного забезпечення законотворчої діяльності Верховної Ради України. Загальноправові бази даних “Нормативні акти України” (НАУ), “Ліга”, “Законодавство”, “Право” та ін. Система “НАУ”. Можливості системи. Пошук документів за різними критеріями. Збереження результатів пошуку. Робота з власною базою. Технологія оновлення змісту бази даних. Елементи інтелектуального пошуку. Система НАУ “Експерт”. Система МЕГА-НАУ. Призначення і структура інформації в МЕГА-НАУ. Всесвітня електронна мережа правових документів.

Тема 8. Комп’ютерні технології в юридичній діяльності

Комп’ютерні технології фіксування судового процесу. Основні програми фіксування судового процесу. Правові засади фіксування судового процесу технічними засобами. Електронне (віртуальне) судочинство. Комп’ютерні технології забезпечення розгляду судових справ. Єдина судова інформаційна система України. Призначення і структура системи. Система автоматизації документообігу “Діловодство”. Автоматизована система документообігу в адміністративних судах. Відеоконференцв’язок у судовій системі. Голосові портали в судовій діяльності. Реєстр судових рішень. Державні реєстри інформації. Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень. Нотаріальні реєстри. Автоматизована система ведення державного земельного кадастру. Інформаційно-аналітичні системи криміналістичних обліків. Принципи введення та пошуку інформації. Системи “Фоторобот і портретна ідентифікація”, “АР”. Автоматизація судово-експертних досліджень. Система “Автоекс”. Експертиза фонограм усного мовлення, дактилоскопічна експертиза, ідентифікація почерку оператора ЕОМ тощо.

Тема 9. Мережні інформаційні технології

Глобальна комп’ютерна мережа Internet. Технологічний та соціальний аспекти. Правова характеристика базових понять мережі Internet. Пошук інформації у мережі. Типи інформаційно-пошукових систем. Словникові

(пошукові указники) та класифікаційні (пошукові каталоги) системи. Пошукові портали. Складання запиту та релевантність (повнота і точність) пошуку. Новітні пошукові технології. Організація складних пошукових запитів. Бібліотечні комплекси в Internet. Автоматизований бібліотечний комплекс університету “Ирбис”. Локальні комп’ютерні мережі юридичних установ та організацій. Інформаційні сервіси у локальних мережах. Правова інформація в Internet.

3. Рекомендована література

Основна

1. Іванов В. Г. Правова інформація та комп’ютерні технології в юридичній діяльності: навч. посіб. / В. Г. Іванов, С. М. Іванов, В. В. Карасюк та ін.; за заг. ред. В. Г. Іванова. – Х.: Право, 2010, 2012. – 240 с.
2. Правова інформатика: підруч. / за ред. В. Дурдинця, Є. Мойсеева та М. Швеця. – 2-е вид., доповн. та переробл. – К.: ПанТот, 2007. – 524 с.
3. Сучасні інформаційні системи і технології: конспект лекцій / В. Г. Іванов, С. М. Іванов, В. В. Карасюк та ін.; за заг. ред. В. Г. Іванова, В. В. Карасюка. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2014. – 347 с.
4. Інтеграція права та інформатики: прикладний і змістовний аспекти : монографія / В. Г. Іванов, В. Ю. Шепітько, М. Г. Любарський та ін. ; за заг. ред. В. Г. Іванова, В. Ю. Шепітька, В. В. Карасюка. — Х. : Право, 2012. — 248 с.
5. Основи Інтернет-технологій: Підруч. / Бредіхін В.М., Карасюк В.В., Карпухін О.В., Міщеряков Ю.В.; За ред. О.В. Карпухіна. – Х.: Компанія СМІТ, 2009. - 384 с.
6. Іванов В. Г. Основи інформатики та обчислювальної техніки: підруч. / В. Г. Іванов, В. В. Карасюк, М. В. Гвозденко; за заг. ред. В. Г. Іванова. – Х.: Право, 2012.
7. Информатика: Базовый курс / Симонович С.В. и др. – СПб.: Питер. – 2007. – 428 с.
8. Симонович С. В. Информатика: базовый курс. Новое издание / С. В. Симонович [и др.]. – СПб.: Питер, 2007. – 428 с.
9. Бредіхін В. М. Основи Інтернет-технологій: підруч. / В. М. Бредіхін, В. В. Карасюк, О. В. Карпухін, Ю. В. Міщеряков; за ред. О. В. Карпухіна. – Х.: Компанія СМІТ, 2009. – 384 с.

Додаткова

1. Копанова В. Бібліотека в системі наукової електронної комунікації // Бібл. вісн. – 2007. – № 5. – С. 3-9.
2. Цимбалюк В. Правова інформатика в діяльності прокуратури України // “Правова інформатика”, № 2(14) / 2007
3. Коваленко М. М. Комп’ютерні віруси і захист інформації / М. М. Коваленко. – К.: Наук. думка, 1999. – 262 с.
4. Волеводз А. Г. Противодействие компьютерным преступлениям:

правовые основы международного сотрудничества / А. Г. Волеводз. – М.: Юрлитинформ, 2002. – 496 с.

5. Крылов В. В. Расследование преступлений в сфере информации / В. В. Крылов. – М.: Городец, 1998. – 264 с.

6. Баричев С. Г. Основи сучасної криптографії / С. Г. Баричев, В. В. Гончаров, Р. Е. Серов. – М.: Гаряча Лінія-Телеком, 2001.

7. Компьютерные технологии в юридической деятельности: учеб. и практ. пособ. / под ред. Н. Полевого, В. Крылова. – М.: Изд-во БЕК, 1994. – 304 с.

8. Ситник В. Ф. Основи інформаційних систем: навч. посіб. / В. Ф. Ситник. – 2-е вид., переробл. і доповн. – К.: КНЕУ, 2001. – 420 с.

9. Береза А. М. Електронна комерція: навч. посіб. / А. М. Береза – К.: КНЕУ, 2002. – 236 с.

10. Иванов В. Г. Основи інформатики та обчислювальної техніки: навч. посіб. / В. Г. Иванов, В. В. Карасюк, М. В. Гвозденко; за заг. ред. В. Г. Иванова. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 328 с.

11. Иванов В. Г. Інформаційно-пошукова система “Нормативні акти України”: навч.-практ. посіб. / В. Г. Иванов, В. В. Карасюк, М. В. Гвозденко. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2000. – 30 с.

12. Иванов В. Г. Комп'ютерні технології у підготовці юридичних документів: навч. посіб. / В. Г. Иванов, В. В. Карасюк, М. В. Гвозденко. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2001. – 113 с.

Електронні ресурси

1. <http://www.nau.kiev.ua>
2. <http://www.liga.kiev.ua>
3. <http://www.informjust.kiev.ua>
4. <http://www.rada.gov.ua/>
5. <http://vns.kidmu.com.ua>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль включає такі види контролю як залік та екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль – тестовий контроль знань, виконання практичних завдань з кожної теми, щотижневі співбесіди викладача із студентами.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах.

Підсумковий контроль знань – залік за визначеними питаннями, екзамен.

За умови, коли студент протягом семестру набирає необхідну кількість

балів згідно нижче наведеної шкали (від 0 до 100 балів), він може отримати залік автоматично. Таким чином, студент може додатково скласти залік, екзамен за двох умов:

- коли, протягом семестру, було набрано менше 60 балів;
- коли студент бажає отримати більшу кількість балів, ніж та, що було ним отримано протягом семестру.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка в балах</i>	<i>За національною шкалою</i>	
		<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</i>	<i>Залік</i>
A	90-100	5	<i>Відмінно</i>
B	82-89	4	<i>Дуже добре</i>
C	75-81		<i>Добре</i>
D	67-74	3	<i>Задовільно</i>
E	60-66		<i>Достатньо</i>

Зараховано